

רעות גזבר

25 שנה אחרי שהתחילה לכתוב סיפור במחברת ילדות, מאירה ברנע־גולדברג עומדת בראש אימפריה ספרותית שמדברת ישירות ללב הילדים. בריאיון אישי היא מספרת על הכתיבה, על כראמל החתול, על הקשר יוצא הדופן עם הקוראים (כולל הודעות מהמקלטים בשלוש בלילה) ועל היכולת לשמור על התקווה דווקא בתקופה שבה יש בעיקר חלומות קטנים

חתול בצמרת

המתקפה האחרונה של איראן, קצרה אך פתאומית, הותירה את רובנו המומים ובמצב הישרדות. אבל הסופרת מאירה ברנע־גולדברג (46), נשואה ואם לבן מפתח תקווה החליטה דווקא אז לצאת מהבית. היא ארזה את עצמה ואת הספרים מסדרת הילדים המצליחה בישראל "כראמל" ונסעה לפגוש ילדים במקלטים. "שום דבר לא הכין אותי

צילום: ליה יפה

"במקום לנסות להבין מה הילדים של היום רוצים, אני כותבת את מה שאני אהבתי בתור ילדה". מאירה ברנע־גולדברג

לרגע שבו נכנסתי למקלט וראיתי 60 ילדים. עמיתי והסתכלתי ולא ידעתי מאיפה להתחיל. ילדים בכל הגילים רצים, זורקים כדור, נתקעים בקיר, בוכים. איך אפשר לכנס אותם? בלי מיקרופון, בלי מצגת, המזגן בקושי עבד. אמרתי: טוב, זה מה שיש. ברגע שהתחלתי לדבר השתרר שקט. הם באו והקשיבו ומאז לא יצאו לי מהראש.

מאיפה הגיעה האנרגיה לצאת למסע הזה?

"לא יודעת, בדרך כלל אני פחדנית. פחדתי שתישמע אזעקה בזמן שאהיה בנסיעה, אבל הרגשתי שאין לי ברירה. אני לא יכולה לעזור בהרבה דברים, אבל מה שאני כן יכולה - אני עושה. שלחתי הפעלות 'כראמל' בקבוצות שלי ואמרתי לילדים שהם יכולים לשלוח לי הודעות ואני אענה להם. עניתי למאות ילדים. ילדים רבים שיתפו אותי ביצירות שהם עשו ובפחדים שלהם, וגם אני סיפרתי להם על הפחדים שלי. לאורך כל

היום ניהלתי שיחות. כשהייתה אזעקה בשלוש לפנות בוקר התחלתי לקבל הודעות מילדים שסיפרו לי שהם בממ"ד. באיזשהו שלב הבנתי שאני עוזרת גם לעצמי, שעוזר לי להיות בעשייה". את מתארת מערכת יחסים שחורגת מהמסגרת הרגילה של סופר וקהל. "כילדה שחלמה להיות סופרת לא ידעתי שזה מה שסופרת עושה. בעבר לא התקיימה תקשורת כזו. איפה יכולתי לשלוח בשלוש בלילה הודעה לגלילה רון-פרד? היום יש תשתית שתומכת בזה ברשתות". ברנע-גולדברג מדגישה שאינה מתקשרת עם הילדים ישירות, אלא תמיד בתיווך ההורים ודרך הטלפון שלהם.

"לא הייתה לי ילדות קלה, נשלחתי לבית ספר רחוק מהשכונה בה גרנו, לא היו לי חברים, אז המצאתי אותם"

היא התחילה את דרכה דווקא בכתיבה למבוגרים. "כתבתי ספרי מבוגרים שהצליחו ומכרו כמה אלפי עותקים, אבל לא הפכו אותי לסופרת מפורסמת. בריאיון הראשון שלי ל'כאן 11' האחראית אמרה שלא הכירה אותי, ושהילד שלה ביקש את הריאיון הזה. החלטתי שאני מקבלת את זה. אני עם הילדים". 11 שנים עברו מאז ראה אור הספר הראשון בסדרת 'כראמל' וזכה להצלחה חסרת תקדים. נכון להיום ברנע-גולדברג חולשת על מעצמה ספרותית - ספרי 'כראמל' נמכרו ביותר מחצי מיליון עותקים (!) והחתול המדבר האהוב זכה למגוון עיבודים: סדרת טלוויזיה, הצגות, קומיקס, חדרי בריחה ופסטיבלים. תוכלו למצוא בגדי כראמל, מצעי כראמל, ילקוטים וקלמרים, משחקי קופסה ועוד.

חתול תעלול

מאות אלפי ילדים בישראל כבר התאהבו בכראמל, אבל ייתכן שההורים עדיין לא מכירים אותו מספיק. אם כך, היכרות קצרה: העלילה נעה סביב הרפתקאותיהם של שלושה ילדים שמקבלים ירושה מדוד רחוק הכוללת, בין השאר, חתול מדבר. שמו של החתול נגזר מראשי התיבות של כותרת ספרה הראשון של ברנע-גולדברג, ספר מבוגרים שעסק בקשיי פוריות וכניסה להיריון מתוך ההתנסות האישית של המחברת, ונשא את השם "כמה רחוק את מוכנה ללכת". היית ילדה כותבת?

"ברגע שלמדתי לכתוב, סוף סוף היה לי כלי להוציא דרכו את כל הסיפורים מהראש. לפני כן סיפרתי בעל פה כל הזמן. לפעמים טענתי שהסיפורים קרו באמת, לא הבנתי את ההבדל, הדמיון היה חי מבחינתי. קראו לי ממציאנית, שקרנית. כשלמדתי לכתוב התחלתי לברוא עולם דמיוני במחברות שלי. לא הייתה לי ילדות קלה, נשלחתי לבית ספר רחוק מהשכונה שבה גרנו ולא היו לי חברים, אז המצאתי אותם. בכיתה ג' התחלתי לכתוב על שלושה ילדים יתומים שקיבלו ירושה מדוד עשיר. אלה היו אני והאחיות שלי, שיניתי את השמות והפכתי את המגדר כדי שלא יחשדו שאני כותבת עליהן".

מהרגע הראשון, היא מתארת, ידעה לאן פניה מועדות. "בכיתה ג' אחד הילדים שאל אותי מה אני עושה, ואמרתי 'כותבת ספר'. לא ידעתי שבעוד 30 שנה אותו ילד

"אני לא יכולה לעזור בהרבה דברים, אבל מה שאני כן יכולה - אני עושה". ברנע-גולדברג במפגש עם קוראים

"כל דמות
בספר קשורה
לילדות שלי".
מאירה ברנע
גולדברג

צילום: ליה יפה

יעמוד בתור כדי לקבל ממני חתימה על אותו ספר. אני אומרת את זה לילדים: אתם לא יודעים מי יושב לידכם בכיתה. אולי הילדה הזאת תהיה ראש הממשלה? כשחיים שפיר, ממציא הטאקי, למד בכיתה ג', החברים שלו ידעו שהם יושבים ליד ממציא הטאקי? תסתכלו אחד על השני, תתפעלו. כילדה, זלזלו בי מאוד. אמרו לי שסופרת זה לא מקצוע, אבל ידעתי שלא אוכל להיות שום דבר אחר. זה הדבר היחיד שאני יודעת לעשות". כל הדמויות בספריה של ברנע-גולדברג, מהדמויות הראשיות ועד לזניחות ביותר, מבוססות על אנשים שהכירה בילדותה. "יום אחד, כשהייתי תלמידה בכיתה ו', נשארתי לבד בבית. פתאום נשמעה דפיקה בדלת והשכנה נכנסה והביאה לי תינוק, כי היא הייתה צריכה לרוץ לבית חולים עם הבן שלה שפתח את הראש. התינוק צרח וצרח וכמה עשורים אחר כך הפך לאוליבר, התינוק הצורח מכראמל. כל דמות בספר קשורה לילדות שלי". אם תהיתן איך היא זוכרת הכול, מתברר שיש תיעוד. "כתבתי יומן מכיתה ג' ועד גיל שלושים. קראתי את היומנים האלה מאתיים פעם, אז אני זוכרת הרבה פרטים. אני יודעת בדיוק על מי הנבלים של כראמל מבוססים. זו הדרך שלי להתמודד עם מה שאני לא תמיד רוצה

"בכיתה ג' אחד הילדים שאל אותי מה אני עושה, ואמרתי 'כותבת ספר'. לא ידעתי שבעוד 30 שנה אותו ילד יעמוד בתור כדי לקבל ממני חתימה על אותו ספר"

לזכור". לא את כל היומנים היא שומרת, את חלקם השמידה בכוונה תחילה. "ככל שהתפרסמתי והפכתי לסופרת יותר מוכרת, התחלתי לחשוש שהם יגיעו לספרייה הלאומית אחרי שאמות", היא מחייכת. מה קרה בין לידתו של הסיפור בכיתה ג' לבין יציאתו של כראמל לאור כשהיית בת 35?

"בחטיבה ויתרתי על החלום. חשבת - מי אני שאכתוב ספר? ילדה מפתח תקווה, סתומה קצת, ציונים ממוצעים ומטה. חייתי בשכונה קצת מוזנחת, לא היה מקום להגשמת חלומות. היית צריכה

לחנכן איפה את עובדת, מתחנת, מביאה ילדים, מביאה פרנסה. קשה לתחזק את האמונה בעצמך כשאף אחד לא מאמין בך".

בארץ רחוקה רחוקה

אחרי הצבא עבדה ברנע גולדברג כנציגת שירות לקוחות בקופת חולים. "עבודה מאוד מדכאת", היא מספרת. יום אחד נפתח קניון חדש בפתח תקווה. "הלכתי לשם וראיתי שמחפשים עובדים לחנות של צומת ספרים. שם חזר החלום להיות סופרת. עם השנים התקדמתי ברשת, הייתי מנהלת הדרכה, פגשתי כל הזמן סופרים וגיליתי שרוב הסופרים הישראלים די עצובים. קשה להצליח כאן כסופר. אלה לא המלחמות שהורסות לך את התוכניות, יש קהל קטן מאוד של קוראי עברית וחלק גדול מהם בכלל לא רוצים לקרוא ספרות מקור. כל סופר צריך לחשוב איך הוא גורם לקהל לקרוא את הספרים שלו. אין הרבה סופרים מצליחים. ניסיתי לעזור להם כל הזמן ולאט לאט הבנתי שאני רוצה גם, עד שלא יכולתי לחכות יותר. הספר הראשון שלי התפרץ ממני בבום, ישבתי וכתבתי עד שכאבו לי האצבעות. אני מקלידה

"הספר הראשון שלי התפרץ ממני בבום. ישבתי וכתבתי וכתבתי עד שכאבו לי האצבעות. היו לי פצעים בידים והאותיות במקלדת כל הזמן יצאו מהמקום"

כמו שאני מדברת, הכול מאוד ברגש. היו לי פצעים בידים, האותיות במקלדת כל הזמן יצאו מהמקום וחנן בעלי הדביק אותן בחזרה. ככה פרצתי לעולם כסופרת - זה התחיל ברגע שירדתי מהאוטובוס ליד הקניון החדש וראיתי ש'צומת ספרים' מחפשים עובדים".

מתי הבנת שאת חוזרת לאותו סיפור מהילדות במטרה להוציא אותו כספר ילדים?

"תמיד ידעתי שאכתוב לנוער כי אני בעצמי נוער. לא הרגשתי שייכות לעולם המבוגרים, הם תמיד הלחיצו אותי. אבל לא ידעתי איך לדבר עם הנוער הזה, הנוער של היום שונה מהנוער שאני

הייתי. כשרציתי לשמוע שיר הייתי צריכה לחכות עד שישמיעו אותו ברדיו ולהקליט, ולהם יש ספוטיפיי. הם בכלל לא מבינים את הזכות בשמיעת איזה שיר שהם רוצים מתי שהם רוצים. בהמשך הבנתי שאני לא כותבת לילדים ההם, אלא לילדה שאני הייתי. הבנתי שאם הספר מתחיל ב'לפני הרבה הרבה שנים, בארץ רחוקה רחוקה', אני לא מחויבת לכל הטכנולוגיה שיש פה ויכולה לכתוב על מה שאני רוצה. אני לא כותבת על מה שקורה עכשיו כי אני לא מבינה את זה; אני כותבת על מה שאני מבינה: אגדות, סיפורים. במקום לנסות להבין מה הילדים של היום רוצים, אני כותבת את מה שאני אהבתי בתור ילדה. אומנם אנחנו לא שייכים לאותו דור, אבל מתברר שאנחנו עדיין בני אדם ויש מכנה משותף שמחבר בינינו. משחר התרבות אנשים ישבו סביב המדורה והאזינו לאגדות ולסיפורים. ברגע שהבנתי שאני לא צריכה להיות מי שאני לא, כראמל יצא והצליח. מבחינתי זה נס".

יש קטע מכראמל שאת אוהבת במיוחד?

"יש קטע טיפשי שתמיד מצחיק אותי. בהתחלה רובי נלחץ מזה שכראמל מדבר, היא פונה אל הספרייה שמאחוריה ושולפת את כראמל הראשון. 'רובי אומר: אתה חתול מדבר?', היא מקריאה לי, 'וכראמל עונה לו: אם זה יבהיל אותך פחות, אז מיאור. זה עדיין נורא מצחיק אותי'".

ב'כראמל' השלישי הצטרף לעלילה ילד חכם ומורר בשם ויש. הדמות מבוססת על אבישי, בנה של ברנע גולדברג, וכמו ויש גם הוא נמצא על הרצף האוטיסטי. תוכלי לספר על הבחירה להכניס את הדמות הזו לספרים?

"ידעתי שלא אוכל להיות שום דבר חוץ מסופרת. זה הדבר היחיד שאני יודעת לעשות". ברנע גולדברג בילדותה

"רציתי שהעולם יכיר מה זה אוטיזם. ברור שיש הרבה סוגים של אוטיזם ואי אפשר להסביר את כולם. כל אוטיסט הוא עולם ומלואו, שונה ואחר, אבל הרבה ילדים על הרצף מצאו בדמות של ויש נחמה. הרבה באו ושאלו אותי: 'איך כתבת עליי בלי להכיר אותי?'".

אבל התקופה הזו הסתיימה. "הבן שלי יהיה בן 16 בקרוב, והוא ביקש ממני להפסיק להתראיין ולדבר על ויש. הוא אמר לי: 'אימא, אני חושב שמספיק. תסבירי להם שהדמות של ויש מאוד דומה למה שהייתי בבית הספר היסודי, והיום כשאני מתבגר הדמות הזאת כבר לא דומה לי כי הפכתי למישהו אחר'. וזה מה שקרה, הפסקתי לדבר עליו. כראמל 10, שעומד לצאת בחנוכה, יהיה הספר האחרון. נתתי לויס סוף מדהים, הקראתי לאבישי כדי שיאשר אותו ושנינו בכינו מהתרגשות". בהמלצתו של אבישי, במקום להמשיך לכתוב עליו תתחיל ברנע גולדברג לכתוב על עצמה. "יחד עם כראמל 10 עומד לצאת גם ספר חדש שכתבתי, ראשון בסדרת ספרים חדשה בשם 'בן-בן ודדה'. שם, במקום לכתוב על הבן שלי ועל הילדות שלו, הילדה היא בעצם אני כשהייתי קטנה".

מרגש לצאת לדרך חדשה.

"מרגש ומפחיד, אבל אני יודעת שזה הדבר הנכון. אני משחררת את הבן שלי, הוא עשה שירות משמעותי בהסברת האוטיזם לעולם. היה לו תפקיד, אבל הוא כבר לא רוצה להיות סמל, הוא רוצה להיות הוא עצמו. כל השנים האלה הוא נתן לי יד חופשית, וברגע שביקש שאעצור ולא אכתוב על גיל ההתבגרות - עשיתי מה שהוא אמר".

מצותת לנמלה

מוסף הספרים של 'ישראל היום' פרסם בשבוע הספר האחרון רשימה של 25 ספרי המקור המשפיעים ביותר בישראל, ו'כראמל' דורג במקום השני. ספרי כראמל הם גם ספרי המקור המושאלים ביותר מהספריות בישראל. "אם כוללים בתחרות את הספרות המתורגמת, הארי פוטר עדיין מנצח אותנו בגדול", מספרת ברנע גולדברג, חובבת ספרי הארי פוטר בעצמה. הסדרה כולה מככבת על מדפי הספרייה שמאחוריה. "אני נורא גאה, כי אני יודעת מאיפה התחלתי. הייתי כלום, תלו בי אפס ציפיות, הייתי אמורה לעבוד בשכר מינימום ולא להגיע לשום מקום.

צילום: ליה יפה

ומישהו לידי מדבר, אני לא ארכיב את האוזניות שלי אלא אקשיב לו. אני מקשיבה כל הזמן, מתבוננת כל הזמן. ראייתי ברחוב נמלה שמנסה להכניס גרגיר לקן ולא מצליחה כי הוא גדול מדי. עשר דקות עמדתי שם והסתכלתי עליה, בסוף שברתי לה את הגרגיר והוא נכנס. הסיטואציה הזו כמובן נכנסה לספר. כל דבר יכול להיות מקור להשראה, אבל ההשראה הכי גדולה היא מהילדות שלי."

חלומות קטנים גדולים

כל יוצר, או לפחות כל היוצרים שאני מכירה היה שמח לשקוע ביצירה שלו כל היום ולהשאיר את הברוקרטיה והכלכלה לאנשים אחרים, אבל יוצרת בסדר גודל של ברנע-גולדברג חייבת להיות גם קצת אשת עסקים כדי לשלוט במה שהתפתח בעקבות החתול שהגתה. איך את חווה את עולם העסקים? "אני לא אוהבת את העולם של הגדולים", היא מחייכת. "כשאני מגיעה לפגישות עסקים אני ממש משועממת. הם יושבים ומדברים ואני שואלת את עצמי מה אני עושה שם, אבל את לא

"קשה לתחזק את האמונה בעצמך כשאף אחד לא מאמין בך". ברנע גולדברג

נסגרת לשבוע בחדר - בוקר, לילה וערב - וכותבת 12 שעות ביום". אחרי שהכתיבה מסתיימת, מגיע שלב העריכה. "הראשון שקורא הוא בעלי. אלה שלושה ימים מתוחים מאוד שבהם אני שונאת אותו ולא מדברת איתו, כי יש לו מלא הערות. תמיד יש לו שאלות מעצבנות. אני עוברת על כל ההערות שלו ואז שולחת לעורכת יעל גובר. במקביל מתחילה העבודה מול המאייר. זו תקופה כיפית: אני מקבלת שאלות מהעורכת, סקיצות מהמאייר, וחוזרת לאהוב את בעלי."

מה מעניק לך השראה? "כל דבר שקיים בעולם הזה מעניק לי השראה, כל דבר. אני מסתכלת על הכול, מצותתת ללא בושח לכל שיחה שמתרחשת. אם אני יושבת ברכבת

"רציתי שהעולם יכיר מה זה אוטיזם. יש הרבה סוגים של אוטיזם ואי אפשר להסביר את כולם, כל אוטיסט הוא עולם ומלואו, שונה ואחר"

כל שנות הלימודים שלי בבית הספר רק גרמו לי להבין כמה אני גרועה, ועצוב מאוד שזה מה שקיבלתי ממושרד החינוך. הייתי צריכה לגלות לבד במה אני טובה ולהאמין במה שאף אחד לא מאמין, כי אף אחד לא מאמין בספרים היום". איך נראה תהליך הכתיבה שלך? "בכל פעם מחדש אני אומרת לעצמי: וואו, אני לא יודעת איך עושים את זה. אין לי מושג איך כותבים ספר. אני שואלת את בעלי: תגיד, אני כתבתי את הספר הקודם? אתה בטוח?". אחרי ששלב הלחץ עובר, ברנע-גולדברג עובדת בצורה מסודרת מאוד. "אני צריכה להתניע תהליך, לדעת מה הולך לקרות בספר בכל שלב. בהתחלה אני כותבת לעצמי בכתב יד מה יהיה בכל פרק, רק כדי לדעת איך אני מגיעה לסוף. לפעמים אני רואה בראש סצנות וממהרת לכתוב אותן, ובהמשך משבצת אותן בפנים. במשך שנה אני יכולה להכין הכול: את הדיאלוגים המרגשים, הבדיחות, הקטעים המסובכים, ואז - עבודה. במשך כמה חודשים אני לא ישנה בלילות, רק כותבת וכותבת. בעבר היה לי זמן לכתוב רק בסופי שבוע, אבל כיום אני כותבת ברצף.

יכולה להחליט שאת סופרת מצליחה ואז לא לקחת אחריות על העבודה שלך. אני מגיעה לכל ישיבה ובמשך עשר דקות יושבת מפוקסת ומרוכזת, ואז מתחילה לצייר ולחשוב על רעיונות לספרים. הסוכנת שלי כבר יודעת שאשאל אותה בסוף על מה דיברו. חשוב לה להדגיש שלא מדובר בעניין מגדרי. "זה לא בגלל שאני אישה", היא אומרת, "הסוכנת שלי מבינה בדברים האלה ופעם בחודש היא עושה לי שיחת איפוס, מוודאת שאני יודעת על מה אני חותמת. אני פשוט רוצה שיעזבו אותי ויתנו לי לכתוב, אבל כשאני רואה כמה ילדים שמחים מהמוצרים, כשאני מקבלת תמונה של ילדה בממ"ד עם מצעים של כראמל מחבקת את הספר, אני מבינה שזה היה שווה".

לא פשוט לנהל אימפריית מוצ'נדיז, במיוחד לא בישראל. "אם קורה משהו

"אני נורא גאה, כי אני יודעת מאיפה התחלתי. הייתי כלום, תלו בי אפס ציפיות, הייתי אמורה לעבוד בשכר מינימום ולא להגיע לשום מקום"

תמיד מתקשרים אליי. באנגליה, אם קנית משחק 'הארי פוטר' וחסר בו חלק - את לא תתקשרי לג'י. קיי. רולינג, נכון? אני כל הזמן מקבלת שיחות: 'סליחה, חסר קלף'. 'קניתי כרטיס להצגה ואני רוצה להזיז תאריך'. כשנערך פסטיבל כראמל בדיונינגטון סנטר התקשרו אליי להתלונן שצריך לנקות את השירותים בקומה השלישית. אני מעבירה את הפניות למי שאחראי, והוא שואל אותי: 'איך זה הגיע אלייך בכלל? למה את עוסקת בזה?'. אבל אין מה לעשות, אני כראמל. כל דבר שקשור לכראמל מגיע אליי".

חוץ מהספרים שהיא כותבת בקצב מרשים, ברנע-גולדברג גם מתחזקת עמוד פייסבוק פעיל ביותר שזוכה לעשרות אלפי עוקבים ואינטראקציה רבה. למה את בוחרת להקדיש זמן לכתיבה ברשת?

"הפייסבוק החליף בשבילי את הכתיבה ביומן. אני אוהבת לתרגם את המציאות למילים, זה עוזר לי. זה מציל אותי". הכתיבה הצילה אותה גם בהתמודדות

אחד לא היה מגיב לי הייתי חוזרת לכתוב יומן, אבל אני מקבלת כל כך הרבה הדים".

לאחרונה כתבה ברנע-גולדברג סדרת פוסטים על הטיפול בסבתה בת ה-98, שזכו לאלפי לייקים ותגובות. "כשאני יוצאת מביקור אצל התחושה לא פשוטה. אני אומרת לעצמי: שבי רגע, תעבדי, תנסחי מה עבר עלייך. אנשים קוראים ומזדהים. לא התחלתי לכתוב על מה שקורה לי בגלל הרשתות החברתיות, אני עושה את זה מכיתה ג', פשוט היום אני מפרסמת. המוח שלי מתרגם כל התרחשות לסיפור. אימא שלי הייתה מתעלפת מזה, היא הייתה שולחת אותי לזרוק את הפח וכשחזרתי אמרתי לה 'את לא מאמינה מה קרה!'. מה קרה? הלכת להוריד את הזבל! מה כבר יכול לקרות?". הקהל מרעיף עליה אהבה, אבל היא מודה שלפעמים יש גם תגובות של שנאה וזלזול. "לא כולם אוהבים אותי, התפרצות הרגשות התמידית הזו לא מתאימה לכולם. אבל אני מרגישה מוגנת בתוך הקהילה שלי, בתוך המוח שלי והסיפורים שלי".

חלום לעתיד?
"השבעה באוקטובר שינה את החלומות שלי. תמיד רציתי להגיע לדיסני עם כראמל, בשבעה באוקטובר היה לי חוזה עם חברת הפקות ולא עניתי במשך חצי שנה. זה עדיין בדיונים, אולי זה עוד יקרה. אבל מאז השבעה באוקטובר לא מעסיקה אותי הצלחה בעולם. עד שהחטופים לא ישתחררו ולא תפסיק המלחמה אני לא יכולה לחלום חלומות גדולים. אני חולמת חלומות קטנים: שהבן שלי יחיה באושר, שאני אדאג לו כלכלית. אחרי המלחמה אני אחזור אל החלומות העסקיים והיצירתיים, בינתיים אני מנסה לשמח ילדים".

ולסיום, מה נותן לך כוח בתקופה הזו?
"אני מרגישה שיש לי תפקיד, שיש לי ערך. זה נותן לי כוח. כשאני רואה את כל הילדים שמגיבים לי, שכותבים, שמציירים, בשביל זה אני קמה בבוקר. זה לא שאין נקודות שבירה, אבל הן לא נמשכות הרבה זמן. גם העתיד נותן לי תקווה. העורכת שלי עדיין שולחת לי הערות וזה אומר שיהיה בסדר, שהספר יצא בעתיד, שיהיה עתיד. עכשיו התקשרו אליי מהספרייה בפתח תקווה כדי לקבוע תאריכים לשבוע הספר לשנה הבאה. אז אמרתי: הופה, תהיה לנו שנה הבאה".

"אני אוהבת לתרגם את המציאות למילים". מבחר מספריה של ברנע-גולדברג

"רוב הסופרים הישראלים די עצובים. קשה להצליח כאן כסופר". ברנע-גולדברג במפגש בקוראים

צילום: חן וגשל